

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор середньої
загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 158 м. Києва

І. Гондюл

28 серпня 2020р.

**Освітня програма
для 4 класів
середньої загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 158 м. Києва
на 2020-2021 н. р.**

Погоджено
педагогічною радою школи
(протокол № 1 від 28.08. 2020р.)

Пояснювальна записка

Тип навчального закладу: середня загальноосвітня школа I-III ступенів м. Києва

Мова навчання: українська

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний навчальний тиждень. Школа працює в одну зміну.

На виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», з метою впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 (у 4 класах), освітня програма середньої загальноосвітньої школи I ступеня № 158 для учнів 4 класів у 2020-2019 навчальному році базується на Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 407 (таблиця № 1).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти I ступеня.

Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

При складанні робочого навчального плану конкретизується варіативна складова, враховуються особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно – «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову використовується на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану визначається, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах.

Варіативна складова навчальних планів використовується на

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- запровадження курсів за вибором, що мають світоглядне спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

За рахунок годин варіативної складової заплановано вивчення таких курсів за вибором:

Клас	Предмет	Кількість годин на тиждень	Програма
4-А,Б,В,Г	Розвиток мислення	1 год.	Схвалено комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти МОН України(лист ІТЗО від 11.07.2013р. № 14.1/12-Т-283)

Індивідуально-групові заняття

Клас	Предмет	Кількість годин на тиждень
4-А, В, Г	Російська мова	1 год.
4-Б	Математика	1 год.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичної комісії вчителів (протокол від 05.06.2020р. № 5) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

- вправи для опанування навичками володіння м'ячем;
- вправи для оволодіння навичками пересування;
- стрибкові вправи;
- ігри для активного відпочинку;
- вправи для розвитку фізичних якостей;
- вправи для формування постави і профілактики плоскостопості;
- вправи для формування культури рухів з елементами гімнастики.

Для недопущення перевантаження учнів буде враховуватися їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради (протокол № 1 від 28.08.2020р.) при оцінюванні учнів буде дозволено враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних

видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2014 року № 1547, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 157/26602 учні 4 класів складають державну підсумкову атестацію. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Кількість фактично проведених вчителями уроків може бути меншою від попередньо запланованої.

У разі тимчасового призупинення навчально-виховного процесу з метою освоєння учнями змісту кожного навчального предмета в повному обсязі вивчення матеріалу здійснюється за рахунок ущільнення, самостійного опрацювання, засобів дистанційного навчання тощо.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, буде враховано можливість організації освітнього процесу в межах навчального року в умовах карантину (дистанційне навчання, дистанційне навчання в умовах очного навчання тощо).

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти регулюється такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015р. № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від

- 08.05.2019р. № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015р. за № 924/27369;
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006р. № 496.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма для 3-4 класів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

Структура 2020-2021 навчального року

У 2020-2021 навчальному році в 1-11 класах передбачено п'ятиденний робочий тиждень.

Структура навчального року визначена відповідно до листа Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 14.08.2020р. № 063-4508 «Про структуру 2020-2021 навчального року».

Відповідно до ст. 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2020-2021 навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Тривалість канікул протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

Навчальні заняття будуть організовані за семестровою системою у такі терміни:

I вересня – свято День знань;

I семестр – з 01 вересня по 24 грудня 2020р.;

II семестр – з 11 січня по 28 травня 2021р.;

осінні канікули - з 26 жовтня по 01 листопада 2020р.

зимові канікули - з 25 грудня 2020р. по 10 січня 2021р.

весняні канікули - з 22 по 28 березня 2021р.

Враховуючи карантинні обмеження, що запроваджені через спалах коронавірусу, структура навчального року може коригуватися в залежності від епідемічної ситуації.

Такі зміни відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» будуть схвалені педагогічною радою та введені в дію наказом керівника.

Додаток 1
(складений за таблицею 1
до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 407)

**Навчальний план для 4 класів
середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 158 м. Києва
на 2020-2021 навчальний рік**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		4 А, В, Г	4 Б
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7
	Іноземна мова	2	2
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Усього		21+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової		-	-
Додаткові години на вивчення курсів за вибором		1	1
Розвиток мислення		1	1
Додаткові години на проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Російська мова		1	
Математика			1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

Директор школи

І.Л. Гондюл

Додаток 2
(складений за таблицею 8
до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 407)

**Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти
I ступеня (затвержені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2- 4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3-4 класи
12.	Російська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 1 -4 класи
13.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів українською мовою навчання 1 -4 класи

Директор школи

І.Л. Гондюл